

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/86/2020
Identifikačné číslo spisu: 7712209890
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7712209890.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ANTES Pro, s.r.o., so sídlom v Michalovciach, Cyrila a Metoda 1, IČO: 36 192 422, zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom so sídlom v D., P. proti žalovanému: Správa majetku Košického samosprávneho kraja, so sídlom v Košiciach, Tatranská 25, IČO: 42 093 937, o zaplatenie 1.330.364,06 eura, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/174/2018-510 z 21. februára 2019 takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 22Cb/1/2013-459 zo 4. mája 2018 žalobu zamietol a náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

2. V rozhodnutí uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplatenie sumy 1.330.364,06 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 04.02.2012 do zaplatenia z titulu náhrady škody a ušlého zisku s poukazom na nesplnenie povinností zo zmluvy o dielo, uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 08.04.1999.

3. Podľa právneho predchodcu žalobcu, spoločnosti ANTES PLUS, spol. s.r.o., rozsudkom sp. zn. 17Cb/117/2003 Okresný súd Michalovce určil, že zmluva o dielo na dodávku jednotlivých druhov údržby, výrobu a dodávku tepelnej energie pre kúrenie TÚV zo dňa 08.04.1999, s výnimkou predmetu plnenia podľa článku II bod e/, je účinná. Rozsudok nadobudol dňa 13.05.2009. Keďže žalovaný neumožnil žalobcovi vykonať predmet zmluvy o dielo, žalobca si uplatnil za obdobie máj 1999 až december 2011 právo na náhradu škody a ušlého zisku vo výške 1.330.364,06 eura.

4. Po začatí tohto konania spoločnosť ANTES Plus, s.r.o., postúpila pohľadávku, ktorá je predmetom konania, spoločnosti ANTES Pro, s.r.o., súd preto uznesením zo dňa 11.08.2014 pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalobca a na jeho miesto vstúpila spoločnosť ANTES Pro, s.r.o.

5. Medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou ANTES Plus, s.r.o., ako zhotoviteľom a Nemocnicou s poliklinikou Štefana Kukuru Michalovce ako objednávateľom bola uzavretá dňa 08.04.1999 zmluva o dielo. V zmysle jej článku I predmetom plnenia bolo: a/ stavebná údržba, vrátane PSV, b/ zabezpečenie údržby drobnej zdravotníckej techniky, c/ rôzne opravy technického vybavenia nemocnice podľa charakteru použitia, mimo zdravotníckej techniky, d/ údržba vyhradených technických zariadení, zabezpečenie ostatných druhov údržby väčšieho rozsahu, vrátane údržby kuchynských zariadení, mimo zdravotníckej techniky, e/ výroba pary a teplej úžitkovej vody, údržba kotlov, tlakových nádob /revízie/, údržba rozvádzačov, strojovní, vrátane merania a regulácie, údržba kompresorovne, výroba elektrickej energie náhradných zdrojov, f/ údržba a úprava trávnatých plôch, okrasných drevín, ostatné parkové úpravy, údržba spevnených plôch areálu nemocnice a ostatných pracovísk, g/ zabezpečenie údržby budov v zdravotníckych strediskách OZS Masarykova Michalovce, OZS detské Masarykova Michalovce, OZS Straňany Michalovce, Detská poliklinika Michalovce, OZS Trhovište, OZS Palín, OZS Vinné, OZS Budkovce, PZS Pavlovce nad Uhom a OZS Strážske.

6. V článku III. zmluvy bolo dohodnuté, že cena prác, služieb dodávky tepla a elektrickej energie je stanovená v dojednaní o cene, ktorá tvorí prílohu č. 1 zmluvy. Podľa článku IV. sa objednávateľ zaviazal poskytnúť zhotoviteľovi zálohu vo výške 10 % do 5. dňa v mesiaci. Dodávateľ sa zaviazal vykonať vyúčtovanie do 15 dní nasledujúceho mesiaca a vystaviť faktúru, ktorú odberateľ uhradí do 30 dní odo dňa jej doručenia. Zmluva bola uzavretá na neurčitú dobu.

7. Z uznesenia č.191/2006 Košického samosprávneho kraja bolo zistené, že ku dňu 31.12.2006 bola zrušená nemocnica s poliklinikou Š. Kukuru Michalovce a uznesením č. 192/2006 KSK zo dňa 11.12.2006 bola zriadená rozpočtová organizácia Správa záväzkov a pohľadávok, ktorej predmetom činnosti bolo vymáhanie pohľadávok a úhrada záväzkov zrušených nemocníc, okrem iných aj v Michalovciach, ku dňu 01.01.2007. Uznesením č. 510/2012 bol zmenený názov tejto rozpočtovej organizácie na Správa majetku Košického samosprávneho kraja, s účinnosťou od 01.01.2013. Zo zriaďovacej listiny žalovaného je zrejmé, že predmetom jeho činnosti je aj vymáhanie pohľadávok a uhrádzanie záväzkov zrušenej nemocnice s poliklinikou Š. Kukuru.

8. Žalobca požaduje náhradu škody s poukazom na skutočnosť, že žalovaný mu neumožnil riadne plniť zmluvný záväzok za obdobie od mája 1999 do 21.12.2011, pričom predložil vyčíslenie ušlého zisku vypracovaného spoločnosťou GLOBAL-A, spol. s.r.o., zo dňa 11.01.2012, v ktorom bol vyčíslený ušlý zisk vo výške 1.330.364,06 eura.

9. Žalovaný v podaní zo dňa 14.05.2014 vzniesol námietku premlčania. Podľa jeho názoru sa dostal do omeškania už v mesiaci máj 1999, keď žalobca bol pripravený plniť predmet zmluvy a právny predchodca žalovaného toto plnenie neprijal. Objektívna premlčacia doba preto začala plynúť už v mesiaci máj 1999 a uplynula najneskôr v roku 2010. V tejto súvislosti žalobca navrhol, aby súd prvého stupňa rozhodol o základe nároku medzitýmnym rozsudkom, tento návrh však súd neakceptoval vzhľadom na skutočnosť, že súd je povinný posúdiť dôvodnosť námietky premlčania bez toho, aby skúmal opodstatnenosť samotného nároku.

10. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na ustanovenia § 387 ods.1, 2, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 Obchodného zákonníka. Podľa § 398 Obchodného zákonníka pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu, končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

11. Objektívna premlčacia doba je pri práve na náhradu škody 10-ročná. Jej význam spočíva v tom, že vymedzuje časový rámec na uplatnenie 4-ročnej subjektívnej lehoty, ak sa táto lehota neskončila do 10

rokov od porušenia povinnosti. Tým je zabezpečená právna istota účastníkov právnych vzťahov. Začiatok objektívnej lehoty sa viaže na rozdiel od subjektívnej lehoty na deň, keď došlo k porušeniu povinnosti. Súd sa v celom rozsahu stotožnil s názorom žalovaného, že k porušeniu povinnosti z jeho strany došlo v mesiaci máj 1999, kedy bol žalobca pripravený plniť zmluvný záväzok a žalovaný v rozpore so zmluvou plnenie neprijal. V danom prípade preto objektívna premlčacia doba plynie od okamihu porušenia povinnosti.

12. K behu premlčacej doby za celé žalované obdobie: jún 1999 až december 2011 súd prvej inštancie uviedol, že premlčacia doba za neplnenie povinnosti zo strany žalovaného za toto obdobie začala plynúť prvý deň po účinnosti zmluvy. Pokiaľ zmluva bola podpísaná 3.5.1999, táto premlčacia objektívna doba začala plynúť dňa 4.5.1999 a uplynula dňa 4.5.2009 za celé obdobie uplatňovaného nároku, t.j. za prvý deň /4. 5. 1999/, ako aj za posledný deň, za ktorý žalobca požaduje náhradu škody.

13. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade došlo k premlčaniu uplatneného nároku žalobcom, uplynutím 10-ročnej objektívnej premlčacej doby v súlade s ustanovením § 398 Obchodného zákonníka, keďže táto lehota uplynula konkrétny deň v máji 2009 v závislosti od prvého dňa nasledujúceho po podpise zmluvy v máji 1999, a keďže žaloba bola doručená súdu dňa 2.7.2012 a žalovaná vznesla námietku premlčania, súd žalobu zamietol, keďže vznesenú námietku premlčania považuje za opodstatnenú. Doplnil, že vznesenie námietky premlčania v danom prípade nie je v rozpore s dobrými mravmi a je akceptovateľné aj z dôvodu, že vzťah medzi účastníkmi je vzťahom obchodnoprávnym, kde požiadavky na konanie účastníkov sú prísnejšie, ako v občianskoprávnom vzťahu a sú aj vyššie nároky na účastníkov, pokiaľ sa týka znalostí aplikácie samotného práva. Bolo poukázané na skutočnosť, že žalovaný nesúhlasil s nárokom, od začiatku odmietol plniť zmluvu o dielo, túto považoval za neplatnú, za neúčinnú, dôkazom čoho je aj konanie o účinnosť tejto zmluvy. Spor o účinnosť zmluvy bol ukončený právoplatne dňa 13.5.2009 a žalobca podal žalobu o náhradu škody dňa 2.7.2012. Konanie žalobcu nie je v súlade s rozumným výkonom práva, keďže v danom prípade došlo tak k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, ako aj objektívnej premlčacej doby. Podľa súdu prvej inštancie žalobcovi nič nebránilo podať návrh na náhradu škody v konaní o určení účinnosti zmluvy ako vzájomný návrh, alebo ako samostatný návrh.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, a keďže úspešný žalovaný náhradu trov konania nepožadoval, súd náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov.

15. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/174/2018-510 z 21. februára 2019 potvrdil rozsudok Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/1/2013-459 zo 4. mája 2018 ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“) a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

16. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, splňajúceho všetky požiadavky podľa § 220 ods. 2 CSP, v ktorom sa súd prvej inštancie správne a presvedčivo argumentačne vysporiadal so skutkovým a právnym posúdením veci. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že premlčaniu podliehajú majetkové práva, ktorých uspokojenie môže byť vynútené súdnou cestou a začiatok premlčacej doby je spojený s okamžikom, kedy sa právo stáva vynútiteľné splatné. Možnosť uplatnenia práva na súde sa posudzuje objektívne, teda keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu, pričom nezáleží na subjektívnej možnosti oprávneného. Je teda zrejmé, že pri posudzovaní sa uplatňuje objektívne hľadisko vylučujúce z úvahy akéhokoľvek subjektívnej prekážky účastníkov právneho vzťahu. Z uvedeného dôvodu neexistovala na strane žalobcu žiadna prekážka uplatnenia práva na náhradu škody. Žalobca si právo na náhradu škody vo forme ušlého zisku uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 2.7.2012. Ďalej uviedol, že ak platí objektívne hľadisko pri výklade ust. § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka, potom žalobca si mohol objektívne uplatniť svoje právo na náhradu škody ušlého zisku v momente porušenia Zmluvy o dielo na dodávku jednotlivých druhov údržby, výroby a dodávku tepelnej energie pre kúrenie, TUV a na výrobu elektrickej energie, na dodávku jednotlivých

druhov údržby náhradným zdrojom zo dňa 8.4.1999. Odvolací súd konštatoval, že rozsudok krajského súdu ani uznesenie Najvyššieho súdu SR nemalo žiadny vplyv na možnosť uplatnenia nároku na základe škody vo forme ušlého zisku. Z obsahu žaloby o zaplatenie náhrady škody doručenej súdu 2.7.2012 str. 2 vyplynulo, že v príčinnej súvislosti s konaním žalovanej /neumožnením žalobcovi vykonávať zmluvu o dielo/, tak vznikla žalobcovi škoda značnej hodnoty za obdobie máj 1999 až december 2011. Odvolací súd v rámci svojho odôvodnenia poukázal aj na znenie ustanovenia § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka.

17. Odvolací súd neprihliadol na námietku žalobcu, na ktorú v odvolaní poukázal, že v konaní bol dňa 6.4.2018 vypočutý M. D., ktorý uviedol mimoriadne významnú skutočnosť, a to, že medzi ním ako štatutárom pôvodného žalobcu ANTES PLUS spol. s r.o., ako zhotoviteľom diela a štatutárom - objednávateľom diela - Nemocnica s poliklinikou Š. Kukuru v Michalovciach D. I., bola uzavretá dohoda o tom, že objednávateľ diela uhradí ušlý zisk zhotoviteľovi diela v prípade, ak ANTES PLUS s.r.o., bude úspešný v spore vedenom pod sp. zn. 17Cb/117/2003 o určenie účinnosti zmluvy pred Okresným súdom Michalovce. Aj v prípade, ak by existovala takáto dohoda, čo v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané a táto dohoda v písomnej forme neexistuje, zákon stanovuje pravidlo, v zmysle ktorého celková premlčacia doba v dôsledku je predĺženia písomným vyhlásením dlžníka nesmie byť dlhšia ako 10 rokov od času, keď začala plynúť prvý raz. To znamená, že maximálna premlčacia lehota môže byť v akejkoľvek situácii najviac 10 rokov. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalobcu o nevyhnutnosti vydania medzitýmneho rozsudku. Taktiež uviedol, že neexistuje žiadny právny predpis, ktorý by zakazoval strane sporu vzniesť v konaní námietku premlčania nároku, a preto žalovaným vznesená námietka premlčania nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, prípadne so zásadami poctivého obchodného styku.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal, pretože žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli.

19. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľa“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces argumentujúc nepreskúmateľným, a nepresvedčivým odôvodnením vykazujúcim známky arbitrárnosti.

20. Podľa neho odvolací súd nedal riadnu a presvedčivú odpoveď vo veci nevyhodnotenia námietky premlčania, začiatku plynutia premlčacej doby, a zároveň namietal nevyporiadanie sa s jeho návrhom na vydanie medzitýmneho rozsudku.

21. K nevyhodnoteniu námietky premlčania poukázal na výsluch svedka M. D., ktorý podľa neho logicky a jasne vysvetlil za akých okolností došlo k uzavretiu dohody (dohody o tom, že objednávateľ diela nahradí ušlý zisk zhotoviteľovi diela v prípade, ak ANTES PLUS s.r.o., bude úspešný v spore vedenom pod sp. zn. 17Cb/117/2003 o určenie účinnosti zmluvy pred Okresným súdom Michalovce). Vyjadril nesúhlas so záverom súdu, že odpoveď daného svedka je účelová bez toho, aby na podporu svojho tvrdenia súdu uviedol iné skutočnosti, ktoré by dokazovali údajnú účelovosť výpovede svedka poukazom na to, že ju vyhodnotil v rozpore s CSP. Zdôraznil, že tvrdenie o účelovosti výpovede svedka o existencii dohody pritom výslovne nerozporoval ani samotný žalovaný, ktorý nemal na daného svedka na pojednávaní žiadnu otázku a jeho tvrdenie spochybňoval až vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu. Podľa dovolateľa odvolací súd v súvislosti s touto dohodou nevyhodnotil ani neprípustnosť námietky premlčania, keďže vzhľadom na túto dohodu ide v prípade vznesenia námietky premlčania za výkon práva žalovaného v rozpore s poctivým obchodným stykom za predpokladu, že nárok je premlčaný.

22. Ohľadne nevyhodnotenia začiatku plynutia premlčacej doby namieta, že odvolací súd sa opätovne nezaoberal dôvodmi odvolateľa uplatnenými v podanom odvolaní týkajúcich sa najmä začiatku plynutia

premlčacej doby, ako aj jeho odkazu na príslušnú judikatúru týkajúcu sa premlčania. Podľa neho sa odvolací súd nevysporiadal s názorom českého autora Dr. Plívu spočívajúceho v tom, že objektívna premlčacia doba začína plynúť od vzniku škody nie od okamihu porušenia povinnosti. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie stanovil začiatok plynutia objektívnej lehoty od porušenia povinnosti tak, ako v rozhodnutí z roku 2015, v rozpore s názorom v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu v bode 71. Tvrdenie súdu prvej inštancie pod bodom 66. rozhodnutia, že pokiaľ odvolací súd vydal pokyny, ktoré sú čiastočne protichodné, je potrebné realizovať pokyn neskorší pod bodom 83. uznesenia, nemá podľa dovolateľa žiadnu oporu v CSP, ani v súdnej praxi s tým, že sa jedná o zjavnú arbitrárnosť jeho rozhodnutia. Poukázal na to, že odvolací súd sa nevyjadril k pokynu uvedeného v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/72/2016 spočívajúceho v zameraní sa na počiatok plynutia premlčacej doby. Z rozsudku podľa žalobcu tiež nie je zrejmé, z akého dôvodu by malo ísť o jednorázové konanie - porušenie zmluvných povinností zo strany žalovaného, a nie mesačné, ak malo ísť o mesačnú fakturáciu. Teda súd nevysvetlil, ako sa mohol žalobca dozvedieť už v máji 1999 o škode za celé žalované obdobie, a z akého dôvodu došlo k porušeniu povinností zo strany žalovaného už v máji 1999 za celé žalované obdobie, keď nemohlo ísť o jednorázovú udalosť.

23. Žalobca ďalej namieta nevyporiadanie sa s medzitýmnym rozsudkom odvolacím súdom, nakoľko sa nevyjadril k pochybeniu súdu prvej inštancie o nerozhodnutí o jeho návrhu na vydanie medzitýmneho rozsudku za účelom zistenia nesporného tvrdenia svedka M. D. o existencii dohody o zaplatení ušlého zisku s tým, že nevzal ani do úvahy právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu Nitra sp.zn. 6Co/69/2013.

24. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.

25. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súd prvej inštancie, ako aj súd druhej inštancie sa správne vysporiadali so všetkými predloženými dôkazmi. Správne posúdili zistený skutkový stav, čo je zrejmé z presvedčivého odôvodnenia rozsudkov. Odôvodnenie rozsudkov sa vysporiadalo aj s odôvodnením nevydania medzitýmneho rozsudku.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

27. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

29. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

30. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu

o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP (ak je namietaný § 421 CSP), a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody, a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

31. Dovolateľ v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzuje jeho prípustnosť, uvádza ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, keď v dovolaní poukazuje na vady odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku a má tento rozsudok za nepreskúmateľný. Túto vadu dovolateľ videl v tom, že odvolací súd nedal riadnu a presvedčivú odpoveď vo veci nevyhodnotenia námietky premlčania, začiatku plynutia premlčacej doby a nevyporiadanie sa s jeho návrhom na vydanie medzitýmneho rozsudku.

32. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

33. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku, s výnimkou požiadavky o úplnosti, zrozumiteľnosti a presvedčivosti tohto rozhodnutia súdu (teda s výnimkou postupu súdu pri odôvodňovaní rozhodnutia).

34. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko zo dňa 29. Apríla 1993, séria A. č.254-B, s.49, § 30).

35. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená pre prvoinštančné konanie v ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú

rozhodovacia prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Pre odvolacie konanie sa podľa § 378 ods. 1 CSP primerane použijú ustanovenia platiace pre prvoinštančné konanie, pokiaľ CSP neustanovuje inak. Pre rozhodnutie v odvolacom konaní platia § 393 ods. 1 až 4 a § 387 ods. 2,3 CSP, ktoré upravujú rámcovo náležitosti odvolacieho rozhodnutia. V § 387 ods. 2, 3 CSP je upravené, čo musí obsahovať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v prípade, že odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj pre prípad, že sa odvolací súd plne stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. Odvolaciemu súdu je uložené, aby sa odvolací súd aj v tomto type rozhodnutia (kde môže použiť len odvolávku na správnosť dôvodov súdu prvej inštancie) zaoberal všetkými podstatnými vyjadreniami, ak to neurobil súd prvej inštancie, a aby sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Inak platí pre obsah rozhodnutia odvolacieho súdu aj v tomto prípade ust. § 393 ods. 1-4 CSP.

36. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov, vysvetlení pre rozhodnutie vo veci podstatných tvrdení a námietok, pričom ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdov, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvoľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo sporovým stranám dovoľovať posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spracovával pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

37. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Avšak aj odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí sporové strany jednoznačne presvedčiť o správnosti záverov súdu a rovnako v prípade kontroly správnosti rozhodnutia musí odôvodnenie rozsudku slúžiť na objasnenie dôvodov konkrétneho rozhodnutia súdu.

38. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

39. K argumentácii žalobcu v dovolaní dovolací súd uvádza, že sa jedná v podstatnej miere o rovnaké námietky, na ktoré žalobca poukazoval už v podanom odvolaní, ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie.

40. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Treba mať na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (vychádzajúc z ich vzájomnej vecnej súvislosti a prepojenosti) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a akých dôvodov sa účastníci domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu veci, s ktorým sa stotožnil. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobcu. Z odôvodnenia odvolacieho súdu (odkazujúc na odôvodnenie súdu prvej inštancie) vyplýva, že sa oba súdy zaoberali námietkou premlčania žalobcu vo vzťahu k existencii ústnej dohody o úhrade ušlého zisku medzi štatutárnym orgánom pôvodného žalobcu ANTES PLUS spol. s

r.o., ako zhotoviteľom diela a štatutárnym orgánom Nemocnice s poliklinikou Š. Kuku v Michalovciach D.. I. ako objednávateľom diela (bod 91. a 92. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu). Rovnako nemožno súhlasiť so žalobcom, že by sa súdy nižšej inštancie nezaoberali jeho námietkou nevyhodnotenia začiatku plynutia premlčacej doby. Súd prvej inštancie sa k danému podrobne a dostatočne vyjadril v bodoch 50. až 74. svojho odôvodnenia, predovšetkým však v bodoch 58. až 74., v rámci ktorých zrozumiteľne uviedol prečo dospel k právnomu názoru spočívajúceho v určení začiatku plynutia premlčacej doby v závislosti od porušenia právnej povinnosti a nie od skutočnosti vzniku škody (žalobcom tvrdený názor). Aj z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že sa odvolací súd zaoberal vyhodnotením začiatku plynutia premlčacej doby (bod 78. až 90. odôvodnenia odvolacieho súdu). Ďalej dovolací súd konštatuje, že nakoľko sa súd prvej inštancie vyjadril k namietanému protichodnému pokynu vyjadreného v uznesení č. k. 4Obdo/72/2014-374 zo dňa 28. augusta 2017, ktoré aj zdôvodnil (bod 65. a 66. jeho odôvodnenia, na ktoré aj sám poukázal v rámci podaného dovolania), nemožno dané považovať za nesprávny procesný postup, či ním namietanú arbitrárnosť, pretože sa danou námietkou súd prvej inštancie adekvátne zaoberal a aj zdôvodnil, a keďže sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v plnom rozsahu, už nepovažoval za potrebné sa k predmetnému vyjadriť opakovane. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

41. Dovolací súd považuje aj námietku dovolateľa ohľadne nevyjadrenia sa k pochybeniu súdu prvej inštancie o nerozhodnutí o jeho návrhu na vydanie medzitémneho rozsudku za účelom zistenia nesporného tvrdenia svedka M.. D. o existencii dohody o zaplatení ušlého zisku za nedôvodnú. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie zrozumiteľne vyplýva, na základe čoho dospel súd k právnomu záveru o neakceptovaní procesného návrhu žalobcu na rozhodnutie o premlčaní nároku medzitémnym rozsudkom (viď bod 44. až 49. odôvodnenia) zároveň poukazujúc na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého sa v takomto prípade odvolací súd mohol obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, čo tak aj urobil. Navyše dovolací súd poznamenáva, že podľa § 214 CSP súd nie je povinný rozhodnúť medzitémnym rozsudkom, ale môže rozhodnúť, ak je účelné skôr rozhodnúť základe alebo dôvode. Predpokladom vydania medzitémneho rozsudku je jeho účelnosť. Prejavom hospodárnosti konania však prioritne je rozhodnúť o veci jedným rozhodnutím. Medzitémny rozsudok sa použije vtedy, ak by bolo účelné najskôr ustáliť opodstatnenosť uplatneného nároku a až následne riešiť jeho výšku, teda najskôr sa rozhodne o opodstatnenosti základu nároku a následne v konečnom rozsudku o jeho výške (v medzitémnom rozsudku rozhoduje len kladným výrokom - teda, že uplatnený nárok žalobcu je daný, nemožno však rozhodnúť o predbežnej jednotlivéj právnej, či skutkovej otázke, ale o základe nároku ako takom, v rámci ktorého sa súd vysporiada so všetkými potrebnými otázkami pre rozhodnutie o tomto základe nároku; viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2014 sp. zn. 4Cdo/188/2013). Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ súd dospeje k záveru, že nárok uplatnený v žalobe je premlčaný (teda námietka premlčania bola vznesená dôvodne a jej uplatnenie nie je v rozpore s dobrými mravmi), ďalšie dokazovanie o opodstatnenosti nároku a jeho výške nevykonáva, ale žalobu bez ďalšieho pre premlčanie zamietne. V takomto prípade vyhlásiť medzitémny rozsudok nie namieste, pretože sa už rozhoduje o veci v celom rozsahu - o celom nároku uplatnenom v žalobe (po potvrdení takéhoto zamietavého rozhodnutia totiž pre úspešne vznesenú námietku premlčania už by nebol dôvod ďalej v konaní pokračovať a rozhodnúť konečným rozsudkom). Z uvedeného teda vyplýva, že postup súdu, ktorý zvolil rozhodnutie o veci v jednom rozhodnutí, v danom prípade zodpovedá bez pochybností zákonným ustanoveniam, ako aj účelnosti a hospodárnosti celého súdneho konania a nie je porušením práva na spravodlivý súdny proces.

42. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé jeho úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že návrh žalobcu bolo potrebné zamietnuť z dôvodu premlčania nároku uplynutím

objektívnej premlčacej doby, a že jeho skutkové a právne závery sú správne. Ani v priebehu odvolacieho konania neboli zo strany žalovaného tvrdené také skutočnosti podstatné pre rozhodnutie danej veci, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

43. Dovolací súd predovšetkým predostiera, že žalobca v podanom dovolaní síce namieta, že odvolací súd nedal odpoveď na ním uvedené odvolacie námietky majúce tým na mysli nevyhodnotenie námietky premlčania, nevyhodnotenie začiatku plynutia premlčacej doby a to, že podľa neho pre plynutie objektívnej lehoty treba zohľadniť, že išlo o jednorazové plnenie alebo opakované, avšak v skutočnosti nenapádal iba zmätočnosť na strane odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ale napádal aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v spojení so súdom prvej inštancie, a to ohľadne posúdenia otázky premlčania vo vzťahu k jej začiatku plynutia objektívnej a subjektívnej doby s tým, že nesúhlasil s právnym názorom, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a odvolací súd spočívajúceho v tom, že objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu porušenia povinnosti a nie od vzniku škody a v tejto spojitosti poukázal aj na súvisiacu judikatúru.

44. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. 02. 2010). Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

45. Dovolací súd k danému uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca so svojimi výhradami k právnym záverom odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a so svojou polemikou s právnymi názormi odvolacieho súdu, na ktorých spočíva napadnutý rozsudok, spája svoje presvedčenie, že odvolací súd („svojím procesným postupom“) zasiahol do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 CSP) tu však žalobca nenamieta len procesné chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany prvoinštančného a odvolacieho súdu; celkom zreteľne tvrdí a namieta, že sú nesprávne právne závery týchto súdov, a že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení sporu. Ohľadne tohto dovolací súd poukazuje na to, že žalobcom vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia veci, ale nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Nesprávne právne posúdenie je možné skúmať len pri dovolaní podanom (samozrejme za splnenia predpokladov jeho prípustnosti) podľa § 421 CSP, ktorý však dovolateľ v podanom dovolaní nenamieta, a preto dovolací súd nemôže správnosť právneho posúdenia preskúmať a posúdiť. Dovolateľ v rámci podaného dovolania uplatnil len dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a nie zároveň uplatnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 v spojení s § 432 CSP. Predmetný názor vyplýva aj z rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky v tom zmysle, že „pokiaľ dovolateľ vytýkal odvolaciemu sudu aj nesprávne právne posúdenie veci, považuje za potrebné poznamenať, že pri posudzovaní, či došlo postupom odvolacieho sudu k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, sa nemôže zaoberať vecnou správnosťou právnych záverov v ňom obsiahnutých.“ (II. ÚS 258/2021). Čiže nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Vzhľadom na vyššie uvedené sa dovolací súd nemohol/ resp. nezaoberal vecnou správnosťou právnych záverov v ňom obsiahnutých.

46. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie v časti, v ktorej sa namieta existencia procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, keď nebolo preukázané, že by došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že by rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení z rozhodnutím súdu prvej inštancie bolo nepreskúmateľné, či arbitrárne, teda že by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, treba odmietnuť ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

47. Záverom zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol, a to podľa § 447 písm. c/ CSP.

48. V konaní bol úspešnou stranou žalovaný, ktorému vznikol proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.